

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
118 0 P 000398 09 Rev
Banja Luka, 18.5.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Biljane Tomić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S. S. rođene P. iz D., Ulica..., zastupane po punomoćniku B. R. advokatu iz D., protiv tuženog A. T., sina M. iz D., Ulica..., zastupan po punomoćnicima S. Đ. i S. M., advokatima iz D., radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 013-0-Gž-08-000 376 od 26.3.2009. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 18.5.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Doboju 085-0-P-06-000 341 od 22.5.2008. godine obavezan je tuženi da tužiteljici na ime sticanje bez osnova, povodom troškova koje je tužiteljica imala ulažući u nužna poboljšanja poslovnog prostora tuženog koji se nalazi u D. u naselju S., površine 147 m², isplati iznos od 34.971,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 15.9.2004. kao dana sticanja do isplate, kao i da joj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.612,00 KM u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 013-0-Gž-08-000 376 od 26.3.2009. godine žalba tuženog je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako što je odbijen tužbeni zahtjev tužiteljice i tužiteljica obavezana da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.159,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Blagovremenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači na taj način što će se udovoljiti tužbenom zahtjevu.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice da joj tuženi na ime sticanja bez osnova nastalog njenim ulaganjem u poslovni prostor vlasništvo tužitelja

isplati iznos od 34.971,30 KM sa kamatom od 15.9.2004. godine do isplate uz zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

Raspravljajući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu prvostepeni sud je utvrdio: da se predmetni poslovni prostor vlasništvo tuženog nalazi u objektu S. u D.; da poslovni prostor ima površinu od 147 m²; da je tuženi u toku rata u BiH napustio D. i da je njegov poslovni prostor proglašen napuštenim; da je JP D.-I. sa tužiteljicom dana 04.01.1996. godine zaključio ugovor o zakupu predmetnog poslovnog prostora; da je prema zapisniku o primopredaji poslovnog prostora objekat bio u većem dijelu nedovršen, a u dijelu u kom je bio dovršen je oštećen; da se ugovorom sa JP D.-I. tužiteljica obavezala da će osposobiti poslovni prostor; da je tužiteljica zbog troškova proizvedenih privođenjem poslovnog prostora namjeni zakupninu JP D.-I. počela plaćati tek 01.04.1996. godine; da su troškovi privođenja namjeni poslovnog prostora iznosili 34.971,30 KM; da je tužiteljica u poslovnom prostoru obavljala djelatnost disko-bar sve do 07.8.1999. godine kada je poslovni prostor predala u posjed Javnom preduzeću za... RS (u daljem tekstu: JP UPP RS); da je prilikom primopredaje poslovnog prostora JP UPP RS prostor bio u funkcionalnom stanju; da je tuženi zahtjev za vraćanje poslovnog prostora predao još 16.8.1999. godine, a da mu je poslovni prostor predan u posjed po odluci Ministarstva... RS, Odsjek D. dana 15.9.2004. godine i da je po zapisniku o primopredaji poslovnog prostora tuženog poslovni prostor bio potpuno devastiran i da je služio kao odlagalište smeća.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je smatrajući da tuženi snosi krivicu što poslovni prostor nije preuzeo još 1999. godine kada je prostor preuzelo JP UPP RS, te da ga tužiteljica nije sprečavala da prostor preuzme još 1999. godine kada ga je preuzelo JP UPP RS, u cjelosti udovoljio tužbenom zahtjevu.

Odlučujući o žalbi tuženog, drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud pogrešno primjenio odredbu člana 210. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), jer da tuženi ne snosi krivicu što mu predmetni poslovni prostor nije predat još 1999. godine. Drugostepeni sud smatrajući da sredstva uložena u privođenje namjeni poslovnog prostora od strane tužiteljice nisu prešla u imovinu tuženog odnosno da se tužitelj nije obogatio za taj iznos budući da je predmetni poslovni prostor primio u devastiranom stanju, pa je uvažavajući žalbu tuženog prvostepenu presudu preinačio tako da je tužbeni zahtjev odbio.

Odluka drugostepenog suda je na zakonu zasnovana.

Odredbom člana 210. ZOO, propisano je da, kada neki dio imovine jednog lica pređe na bilo koji način u imovinu drugog lica, a taj prelaz nema osnov u pravnom poslu ili u zakonu, sticalac je dužan da ga vrati, a kada to nije moguće da naknadi vrijednost postignute koristi.

Dakle, da bi došlo do obligaciono-pravnog odnosa sticanja bez osnova (neosnovanog obogaćenja) nužno je da dođe do prelaska dijela imovine jednog lica u imovinu drugog lica i da taj prelazak nema osnov u pravnom poslu ili u zakonu ili da je taj osnov naknadno otpao.

U konkretnoj situaciji među strankama je nesporno da je tužiteljica od JP D.-I. 1996. godine uzela u zakup poslovni prostor koji je vlasništvo tuženog; da je taj prostor bio nedovršen i u dijelu koji je dovršen devastiran; da je tužiteljica uložila sredstva u taj poslovni prostor radi privođenja namjeni i osposobljavanje za namjenu disko-bar. Nesporno je, i da je tužiteljica sve do preuzimanja poslovnog prostora od strane JP UPP RS (07.8.1999. godine) radila u tom prostoru, a da je tuženi stupio u posjed poslovnog prostora tek 2004. godine kada je taj poslovni prostor ponovo bio u devastiranom stanju.

Pri ovakvoj situaciji, pravilno drugostepeni sud nalazi da na strani tuženog ne postoji sticanje bez osnova. Naime, iz zapisnika o primopredaji poslovnog prostora broj 05-050-13-1-565/04 od 15.9.2004. godine Ministarstva za... RS, Odsjek D. čije je čitanje provedeno kao dokaz u ovom postupku, proizlazi da je predmetni poslovni prostor prilikom preuzimanja od strane tuženog kompletno devastiran (neupotrebljivi podovi, strop, stolarija, instalacije, sanitarni uređaji) i da se u njemu u trenutku preuzimanja nalazi deponija smeća. Ovo znači da u trenutku preuzimanja nisu postojala poboljšanja kvaliteta poslovnog prostora, odnosno nije postojalo uvećanje vrijednosti poslovnog prostora koje bi bilo rezultat ulaganja tužiteljice u njegovo privođenje namjeni, te da u krajnjem ne postoji nikakvo uvećanje imovine tužitelja što bi bio nužan uslov za postojanje sticanja bez osnova. Dakle, pravilno drugostepeni sud nalazi, bez ozira na nespornu činjenicu da je tužiteljica ulagala sredstva u poslovni prostor tuženog, da ta sredstva nisu prešla u imovinu tuženog o čemu je dao obrazloženje koje prihvata i ovaj sud.

Bez ikakvog značaja za odluku u ovoj pravnoj stvari je insistiranje revidenta na odgovornost tuženog, odnosno na njegovoj krivici što nije predmetni poslovni prostor preuzeo još 1999. godine, kada ga je od tužiteljice preuzelo JP UPP RS. U tom pogledu valja naglasiti da, čak i pod uslovom da je takva činjenica relevantna, iz stanja spisa proizlazi da je zahtjev za predaju poslovnog prostora tuženi predao nadležnom organu još u februaru 1999. godine. Taj zahtjev je odbačen od strane prvostepenog organa zaključkom broj 05-050-13-565-1/99 od 28.5.1999. godine zbog nenadležnosti. Poslovni prostor nesporno je vraćen tek 15.9.2004. godine što proizlazi iz zapisnika o primopredaji, odakle proizlazi neosnovanost tvrdnje revidenta o pasivnosti tužitelja.

Neosnovan i paušalan je prigovor revidenta da je drugostepeni sud povredio odredbu člana 229. tačka 4. Zakona o parničnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07. i 49/09 - u daljem tekstu: ZPP), preinačujući prvostepenu presudu. Prema ocjeni ovog suda, u prvostepenom postupku su sve činjenice pravilno utvrđene, ali je na tako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pogrešno primjenio odredbu člana 210. ZOO, pa je pravilno postupio drugostepeni sud kad je primjenom odredbe člana 229. tačka 4. preinačio prvostepenu presudu i tužbeni zahtjev odbio.

Kako osporena odluka nema nedostatka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Rosa Obradović

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić